

РЕШЕНИЕ

№ 16641

гр. София, 30.04.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 61 състав, в публично заседание на 23.04.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Маргарита Немска

при участието на секретаря Цонка Вретенарова, като разгледа дело номер **12159** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145-178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК) и чл.84, ал.3 във вр.с чл.75, ал.1, т.2 и т.4 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ).

Образувано е по жалба на А. О. А. –непридружен непълнолетен, ЛНЧ [ЕГН], гражданин на Сирийска арабска република чрез адв. Е. К. –САК със служебен адрес – [населено място], [улица], ет.3 , срещу Решение № 5310 от 29.10.2025 г. на председателя на Държавна агенция за бежанците при МС, с което на основание чл.75 ал.1 т.2 и т.4 от ЗУБ е отказал да предостави статут на бежанец и хуманитарен статут на А. О. А..

С жалбата се иска отмяна на решението, като се излагат аргументи, че същото е незаконосъобразно, немотивирано, постановено в противоречие с административнопроизводствените правила и материалния закон.

Жалбоподателят се оплаква, че административният орган не е обсъдил посочените от него факти и причините, поради които изпитва страх да се завърне в С.. Навежда доводи за повърхностно провеждане на административната процедура. Позовава се на принципа за най-добрия интерес на детето. Счита, че бежанската му история сочи, че същият попада в хипотезата на чл.9, ал.1 ЗУБ за предоставяне на хуманитарен статут. Моли съда да отмени оспореното решение и да върне преписката на административния орган за ново произнасяне.

В съдебно заседание жалбоподателят не се явява, а процесуалният му представител адв.Е. К. , назначена по реда на Закона за правната помощ, поддържа жалбата, моли за отмяна на обжалваното решение.

Ответникът – председателят на ДАБ при МС, чрез процесуалния си представител юрисконсулт Х.

изразява становище за неоснователност на жалбата и моли същата да бъде отхвърлена.

Софийска градска прокуратура, редовно уведомена, не изпраща представител и не изразява становище по жалбата.

Административен съд – София град след като обсъди доводите на страните и прецени представените по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

С молба вх. № ОК-13-1088/ 27.06. 2024 г. до председателя на ДАБ, жалбоподателят А. О. А., [дата на раждане] в [населено място], Р С., ЛНЧ [ЕГН], пол – мъжки, религия – мюсюлманин - сунит, кюрд по народност, семейно положение - неженен, е поискал закрила. Тъй като чужденецът не разполагал с документи за самоличност, последната била установена с декларация по чл. 30, ал. 1, т. 3 от ЗУБ. В административното производство чужденецът е представил копие на семейна книжка.

С кандидата е проведено интервю по Глава VI, Раздел I - чл. 63а от ЗУБ, резултатите от което са отразени в протокол с рег. № 15713/22.07.2024 г. В хода на производството жалбоподателят е заявил, че е напуснал С. през м. април 2024 г., заедно с родителите и сестра му и преминал в Т. нелегално. Дошъл нелегално в България, за да може да се събере със семейството си тук. Преминал в България нелегално. В момента родителите му живеят в И., но имат здравословни проблеми, затова не са тръгнали с него. Няма роднини в С.. В България живее негов чичо. В Германия живеят негови баба и дядо, както и в Англия. Желает да остане в България. Не е подавал молба за предоставяне на международно закрила в друга държава. В С. е живял в [населено място], обл. Х.. Не е имал проблеми заради етническата си принадлежност, нито заради религиозната си принадлежност. Не е членувал в религиозни организации. Не е преминал военно обучение. Не е участвал във военни действия. Само ги е чувал от далеч. Не е членувал в политическа партия или организация. Не е бил преследван. Не е бил арестуван и не е бил осъждан. Напуснал е С., защото всички негови близки живеят в чужбина заради войната. Искат да отиде в спокойна държава заедно със семейството си.

В хода на административното производство е изискано становище от ДАНС по постъпилата молба за закрила. Депозирани са становища с рег. № М-12198/22.08.2024 г. на Директор на Специализирана дирекция „М“ към ДАНС, видно от което ДАНС не възразява да бъде предоставена закрила в Р България на лицето А. О. А., в случай че отговаря на условията по ЗУБ. На основание чл. 15, ал. 4 от Закона за закрила на детето началник отдел ПМЗ –О. купел, РПЦ-С. е уведомил Директора на ДСП-К. село, че на 27.06.2024 г. чужденецът А. О. А. е подал молба за международна закрила, като същият е непридружен непълнолетен, гражданин на С., който желает да получи международна закрила в България, бил е регистриран от длъжностно лице при ДАБ, както и, че чужденецът е на територията на България без свой родител или друго пълнолетно лице.

На основание чл. 15, ал. 1 от Закона за закрила на детето от АСП е дадено заключение, че не са нарушени основните права на непридружен чужденец, към момента на съществуването преки и непосредствени рискове за физическото, психическото, нравственото, интелектуалното и социалното развитие на детето.

С Решение № 11521/05.11.2024 г. на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4 във вр. чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ, председателят на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет е отказал да предостави статут на бежанец и хуманитарен статут на А. О. А..

С влязло в сила Решение № 24771/18.07.2025 г. на АССГ по адм.дело № 12037/2024 г. е отменено издаденото Решение № 11521/05.11.2024 на Председателя на ДАБ и са дадени задължителни указания на административния орган да проведе отново интервю на молителя в присъствие на социален работник от Дирекция „Социално подпомагане“ и да приложи социален доклад,

изготвен също от социален работник в съответствие с правилата на чл.15 от Закона за закрила на детето.

Проведено е второ интервю с жалбоподателя при спазване изискванията на Закона за закрила на детето и в присъствието на социален работник от ДСП –К. село. При провеждане на интервюто, жалбоподателят отново е изложил житейската си история, като е потвърдил обстоятелствата, изложени в първото интервю пред административния орган. Посочил е още, че работи като фризьор, започнал е да учи български и посещава учебни занятия в 66 СОУ в [населено място]. Изложил е, че няма роднини в България, а родителите му живеят в И. с по –малката му сестра. Твърди, че ако се върне в С. има риск да загине. Семейството му липсва много и не може да живее без тях.

Приложен е и социален доклад с рег.№ 15713/02.09.2025 г. , който по съдържание излага отново твърденията на А. А. и желанието му да остане в България.

В хода на съдебното производство са приети писмените доказателства, съдържащи се в административната преписка. Приети са писмени доказателства от ответника, относно актуалната политическа и икономическа обстановка в С. и по конкретно в област Х.. Приет е социален доклад от 10.02.2026 г. за А. А., изготвен от АСП ДСП „К. село“ в отсъствието на жалбоподателя, за който са събрани данни, че се намира в Т. заедно с майка си. Непълнолетният жалбоподател не присъства в хода на съдебното производство. Назначеният му процесуален представител няма контакт с него. Призоваван е от всички известни по делото адреси, но не е намерен, поради което това обстоятелство обективно е възпрепятствало съда да проведе излушване на жалбоподателя. По данни на социален работник от РПЦ-С. жалбоподателят и неговата майка са се завърнали на територията на С..

От представения в съдебното производство социален доклад, изготвен от Директора на ДСП „К. село“ съдът констатира, че няма конкретни данни къде и с кого пребивава А. А.. На територията на Република България е констатирано, че е непридружен от родителите си. В заключение е изложено, че в интерес на детето е да се отглежда в спокойна и сигурна среда без да се притеснява за живота и здравето си.

При така установеното от фактическа страна, съдът формира следните правни изводи:

Оспореното решение е връчено лично на молителя и на процесуалния му представител на 04.11.2025 г., жалбата е подадена на 17.11.2025 г. чрез назначения процесуален представител на чуждия гражданин, поради което същата е процесуално допустима.

Съдът намира, че решението е издадено от компетентен орган по смисъла на ЗУБ – Председателя на ДАБ.

При издаването на акта е спазена предвидената в закона форма, не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, указанията дадени с Решение 24771/18.07.2025г. по адм.дело № 12037/2024 г. са изпълнени, представен е социален доклад по отношение на непълнолетния А. А., проведено е повторно интервю с него в присъствие на социален работник от ДСП „К. село“.

Оспореният административен акт е издаден и в съответствие с материалния закон и неговата цел. В процедурата не са нарушени чл.75, ал.2, изр.1 ЗУБ, както и материалноправната разпоредба на чл.9, ал.1, т.3 ЗУБ.

Производството е протекло и при стриктно спазване на процедурите, регламентирани в закона и приложимата европейска директива – проведено е лично интервю с молителя в присъствието на преводач. По време на второто по ред интервю на А. А. отново е предоставена възможност да изложи съображенията си относно неговата молба за предоставяне на международна закрила пред лице, което има правомощия по силата на националното право за провеждането на подобно

интервю и в присъствието на социален служител. Осигурени са всички условия, които дават възможност на кандидата – непълнолетен молител да изложи основанията за своята молба по последователен начин. Интервюто е проведено в присъствието на социален служител от ДСП „К. село“ от интервюиращ орган, който е отчетел личните и общите обстоятелства във връзка с молбата на търсеция закрила, който е бил в състояние да гарантира подходящо общуване между кандидата и лицето, което провежда интервюто, избран е преводач, който да е в състояние да гарантира подходящо общуване между кандидата и лицето, което провежда интервюто.

От своя страна на проведеното интервю, кандидатът е дал обяснения, свързани с неговата бежанска история.

В хода на административното производство е приложен социален доклад, като такъв е изготвен и в съдебното производство, но в отсъствието на А. А., тъй като същият е напуснал територията на Република България и от АСП се твърди, че жалбоподателят се намира в С. / лист 199 от делото/.

Административният орган е приел, че кандидатът не е аргументирал наличието на основателни опасения от преследване по изброените в чл. 8, ал. 1 от ЗУБ критерии. Органът се е позовал на „Наръчника по процедури и критерии за определяне на статут на бежанец“ на службата на ВКБООН, според който кандидатът трябва да представи основателни причини, защо лично се опасява от преследване, което молителят в настоящия случай не прави. Предвид необоснованите му твърдения, органът е приел за неустановено осъществено спрямо него преследване и по смисъла на чл. 8, ал. 2 - 5 от ЗУБ, както и риск за бъдещо такова. Действително и във второто по ред проведено интервю, жалбоподателят не е изтъкнал обстоятелства че е бил преследван по някой от критериите, посочени в чл.8 ал.1 от ЗУБ.

В хода на съдебното производство не са ангажирани доказателства, че чужденецът е бил преследван или има опасност от бъдещо преследване по причини свързани с неговата раса, религия, националност, изразено политическо мнение или принадлежност към определена социална група. От изложените твърдения на А. А., същият не е имал проблем нито с официалните власти в С. , нито с други субекти по чл.8 ал.3 от ЗУБ.

Липсват и предпоставките на чл.8 ал.9 от ЗУБ, тъй като жалбоподателят не е посочил член от семейството му да има предоставен статут на бежанец в Република България.

Не са установени положителните предпоставки и липсват данни за отрицателни предпоставки по чл. 8, ал. 7 и 8 от ЗУБ и с тези мотиви, искането на чужденеца в частта за предоставяне на бежански статут е отхвърлено като неоснователно.

Административният орган правилно и обосновано е приел, че кандидатът не е аргументирал наличието на основателни опасения от преследване по изброените в чл. 8, ал. 1 от ЗУБ. Органът се е позовал на „Наръчника по процедури и критерии за определяне на статут на бежанец“ на службата на ВКБООН, според който кандидатът трябва да представи основателни причини, защо лично се опасява от преследване, което молителят в настоящия случай не прави. Предвид необоснованите му твърдения, органът е приел за неустановено осъществено спрямо него преследване и по смисъла на чл. 8, ал. 2 - 5 от ЗУБ, както и риск за бъдещо такова. Не са установени положителните предпоставки и липсват данни за отрицателни предпоставки по чл. 8, ал. 7 и 8 от ЗУБ и с тези мотиви, искането на чужденеца в частта за предоставяне на бежански статут е правилно отхвърлено като неоснователно.

Относно искането на А. А. за предоставяне на хуманитарен статут:

Съдът счита, че не са налице предпоставки за предоставяне на хуманитарен статут по чл.9, ал.1, ЗУБ. Такъв статут се предоставя на чужденец, принуден да напусне или да остане извън държавата си на произход, тъй като в тази държава е изложен на реална опасност от тежки посегателства като смъртно наказание или екзекуция, изтезание или нечовешко или унижително

отнасяне, или наказание, тежки заплахи срещу живота или личността му, като гражданско лице, поради насилие в случай на вътрешен или международен въоръжен конфликт.

При преценката за наличието на основание за предоставяне на хуманитарен статут, изразяващо се в тежки заплахи срещу живота и личността на чужденеца като цивилно лице поради безогледно насилие в случай на вътрешен или международен въоръжен конфликт, следва да се съобрази задължителното тълкуване на чл.15, б."в" от Директива 2004/83/ЕО, дадено в Решение от 17 февруари 2009 г. по дело № С-465/07 /Meki Elgafaji and Noor Elgafaji vs Straatssecretaris van Justitie /на разширен състав на Съда на Европейските Общности, по отправено от холандска страна преюдициално запитване за приложението на чл.15 б."в" от Директива 2004/83/ЕО на Съвета (приложимо и по отношение на действащата вече Директива 95/2011). Имайки предвид мотивите на решението по дело № С-465/07 г., въпреки че не е необходимо кандидатът да е персонално застрашен, за да се ползва от защита по чл.9, ал.1, т.3 ЗУБ, то в колкото по-голяма степен кандидатът е в състояние да докаже, че е конкретно засегнат, поради фактори, свързани със специфичните му лични обстоятелства, толкова по-ниска степен на насилие е необходимо да бъде установена, за да му бъде предоставена субсидиарна закрила и съответно - колкото по-малко той е в състояние да покаже, че лично би бил обект на насилие, толкова по-голяма степен на насилие следва да бъде установена.

В разглеждания случай жалбоподателят е напуснал доброволно С., както е посочил той, решението е взел баща му, а не поради опасност да бъде осъден на смъртно наказание или екзекуция или пък да бъде подложен на изтезание или нечовешко или унижително отнасяне или наказание.

Сигурността на държавата по произход търпи непрекъснато развитие и промяна, като всеки решаващ орган или съд следва да отчита ситуацията такава, каквато е към момента на решаване на спора пред него. В този смисъл и доказателствата за действителното положение, от които да се направи извод за сигурността за живота на търсеция убежище, следва да са актуални.

За да отхвърли молбата за закрила, решаващият орган се е позовал както на твърденията в интервюто, така и на фактите, които се съдържат в справките за С. на дирекция "Международна дейност" в ДАБ. От тази информация не може да се направи извод, че общественно-политическата и икономическа ситуация в страната по произход на молителя се развива негативно. Анализът на данните в посочените документи формира заключение, че въпреки краткосрочната ескалация на военните действия, след падането на режима на бившия президент Б. А. ситуацията в С. се нормализира. В представената справка дирекция "Международна дейност и проекти" към ДАБ в съдебното производство, актуална към април 2026 г. е посочено, че се наблюдава масово завръщане на бежанци, тъй като сигурността в страната се подобрява. В страната действа временно правителство, което работи по нова конституция и подготовка за демократични избори. Очаква се и икономически растеж, воден от възстановителни дейности, но все още 90 процента от населението живее под прага на бедността.

Съвкупната преценка на посочените данни дава основание да се приеме, че в Сирийската арабска република не се установяват прояви на безогледно насилие и реална опасност от тежки посегателства върху правата и сигурността на цивилни лица, а икономическата ситуация, както и сигурността в страната се подобряват, поради което връщането на кандидата за международна закрила в страната по произход, не е свързано с неблагоприятни последици. В подкрепа на този извод са и данните, че преходната администрация в С. премахва задължителната наборна военна служба и вместо това разчита на доброволно набиране на войници, освен в ситуации на национално извънредно положение.

Не са изпълнени и предпоставките за прилагане на основанието по чл.15, б."в" от Директива 2011/95/ЕС, транспонирано в текста на чл.9, ал.1, т.3 ЗУБ, така както са тълкувани от СЕС в Решение по дело С-465/2007 г. От проведеното интервю с лицето, търсещо закрила, и от останалите писмени доказателства се установява, че то напуска страната по произход доброволно и след престой в Т. пристига нелегално в България с основна мотивация да се установи тук в търсене по на по-добър живот и бъдеще. Семейството му остава в Т., а в хода на съдебното производство се установи, че жалбоподателят се е завърнал с майка си отново в С.. Следователно бежанската история на молителя не разкрива факти, които да сочат, че лицето е принудено да напусне страната по произход поради реална опасност от изтезание, нечовешко или унижително отношение, смъртно наказание или екзекуция или други тежки посегателства по чл.9, ал.1, т.3 ЗУБ, нито за възможен риск от такива посегателства при завръщането в С.. Опасенията на лицето, че може да го вземат войник при завръщането му в С., не обосновават предоставяне на хуманитарен статут по реда на ЗУБ и освен това се опровергават от цитираната по-горе информация в справките на дирекция "Международна дейност". Съдът цени представените справки като достоверни доказателства, в качеството им на официални писмени документи в производството по ЗУБ.

Наред с това е установено по делото, а това не се отрича и от жалбоподателя, че семейството му е получило временна закрила в Т. в резултат на войната в С..

От всичко изложено може да се направи обоснован извод, че в процесния случай не се касае за лице, нуждаещо се от международна закрила, а за дете, чийто близки искат да му осигурят по-добри условия за живот и реализация. Търсенето на по-благоприятни условия за живот обаче не е основание за получаване на международна закрила.

Съществуването на въоръжен конфликт в страната на произход на търсещото закрила лице не е достатъчна предпоставка за предоставяне на хуманитарен статут на основание чл.9, ал.1, т.3 ЗУБ. Преди прилагането на посочената хипотеза се изисква оценка на конкретния случай, каквато е извършена от административния орган и правилно е формиран извод, че спрямо жалбоподателя не се установява наличие на реална, действителна опасност от тежки заплахи по смисъла на визираната разпоредба. Този извод не е в противоречие с тълкуването на чл.37 от Директива 2013/32, постановено с решение на СЕС по дело С-406/22, тъй като по отношение на конкретния кандидат за международна закрила не се установяват материалноправните предпоставки, обуславящи предоставяне на хуманитарен статут, предвидени в националното законодателство.

От илюстрираното от адм. орган и по конкретно от справките на дирекция „Международна дейност и проекти“ следва да се направи извод, че в С. не е налице "вътрешен въоръжен конфликт" по смисъла на чл.9, ал.1, т.3 ЗУБ, който да е до степен на безогледност и/или повсеместност, т.е. да обхваща цялата територия на тази страна, както и живота, и здравето на всеки цивилен, намиращ се на тази територия, сам по себе да е изложен на реален риск от посегателство. Т.е. не се доказва наличие на такъв вътрешен или международен конфликт на цялата или на част от територията на Сирийската арабска република, който да се обхваща от разширенията, дадени в решението от 17.02.2009 г. на Съда на Европейските общности (С.) по тълкуването на чл.15, б."в" от Директива 2004/83

ЕО (отм.).

Разпоредбата на чл.9, ал.2 ЗУБ уточнява, че тежките посегателства, изброени в ал.1 на същата норма, могат да възникнат от действия или бездействия на държавен орган или организация, на която държавата не може или не желае ефективно да противодейства. Освен че административният орган не е длъжен да извършва преценка и излага изрични мотиви относно чл.9, ал.2 ЗУБ, то и регламентираното в тази алинея уточнение е пряко свързано с ал.1, по която в процесното решение е извършена надлежна преценка.

Не се установява да са налице и основания, визирани в чл.9, ал.6 и ал.8 ЗУБ, за да се приема извод за предоставяне на такъв статут.

При постановяване на решението не е нарушен и принципът "non-refoulement" (забрана за връщане). Посоченият принцип е установен от чл. 33 от Конвенцията за статута на бежанците и е възприет и в действащия в Република България Закон за убежището и бежанците (чл. 4, ал. 3). Установено е че чуждият гражданин не е бил принуден да напусне страната си на произход поради наличието на заплаха за живота или свободата му или опасност от изтезания, жестоко, нечовешко или унижително отнасяне или наказание. Тези факти не се оспорват от жалбоподателя в проведеното интервю.

Съдът намира, че не съществуват сериозни основания да се смята, че цивилно лице, върнато в страната или евентуално в съответния регион, поради самият факт на присъствието си там, се излага на реална опасност да претърпи тежки посегателства и съществува реален риск за неговия живот и сигурност. В тази насока е и факта, че непридружения непълнолетен самоволно е напуснал България и се е отправил обратно в родната си държава.

Предвид всичко изложено, съдът прави извод, че административният орган е извършил индивидуална преценка на бежанската история на лицето, както и на всички обективни и субективни фактори, обосноваващи наличието на основания за предоставяне на хуманитарен статут. Отчетено е, че търсецният закрила чужденец е непълнолетен, поради което попада в категорията на уязвими лица по чл. 30а ЗУБ и е извършен цялостен анализ на всички обстоятелства, относими към преценката за висшия интерес на делото по чл.6а ЗУБ във връзка с § 1, т.5 от ДР на Закона за закрила на детето.

Противно на доводите, изложени в жалбата, административният орган обосновано е преценил, че не са налице предпоставките нито за предоставяне на статут на бежанец, нито за предоставяне на хуманитарен статут с оглед на бежанската история и поведението на чужденеца.

Предвид всичко изложено жалбата следва да бъде отхвърлена като неоснователна.

Така мотивиран, Административен съд-София град 61 –ви състав,

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на А. О. А. –непридружен непълнолетен, ЛНЧ [ЕГН], гражданин на Сирийска арабска република чрез адв. Е. К., срещу Решение № 5310 от 29.10.2025 г. на председателя на Държавна агенция за бежанците при МС, с което на основание чл.75 ал.1 т.2 и т.4 от ЗУБ е отказал да предостави статут на бежанец и хуманитарен статут на А. О. А..

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му.

Съдия: